

2. Історія українського права: Навч. посіб. / За ред. проф. О.О. Шевченка. – К.: Олан, 2001. – 214 с.
3. Кримінальний кодекс УРСР, затверджений Законом від 28.12.1960 року // Електронний ресурс: www.zakon.rada.gov.ua
4. Уложение о наказаниях уголовных и исправительных. Уголовное уложение: Закон: Документы. – Пг. : Воен. тип. Императрицы Екатерины Великой, 1916. – С. 3–4.
5. Мазуренко В. П. Боротьба із злочинами у банківській діяльності [Електронний ресурс] / В. П. Мазуренко, Є. М. Бондар // Науковий вісник ЧДІЕУ. – 2010. – № 4 (8). – С. 188–195.
6. Руська правда: Коротка і Поширена редакції / Хрестоматія з історії держави і права / за ред. А.С. Чайковського: у 3-х кн. Кн. 1 – К.: 2000 – 380 с.

Груба М.С.

студентка,

Науковий керівник: Гаджисєва Ш.Н.

кандидат юридичних наук, викладач,

Запорізький національний університет

ПОНЯТТЯ ТА ЗАСТОСУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРИМУСУ

Визначення поняття адміністративного примусу передбачене у Кодексі про адміністративне судочинство та у науковій літературі.

Заходи адміністративного примусу – це встановлені законом процесуальні дії, що застосовуються до осіб, які порушують встановлені у суді правила або протиправно перешкоджають здійсненню адміністративного судочинства [1].

Заходи процесуального примусу в адміністративному процесі – це способи примусового впливу на учасників процесу з метою забезпечення повного, об'єктивного та неупередженого вирішення адміністративних справ, а також підтримання певного порядку під час їх розгляду [2].

Застосування заходів процесуального примусу пов'язане з обмеженням особистої свободи і волі громадян – привід, доставлення, адміністративне затримання; вилученням речей і документів, майна; вимогою припинення неправомірних дій; відстороненням водіїв від керування транспортними засобами тощо. Тобто застосування примусу зачіпає суттєві особисті та майнові права громадян. Тому заходи процесуального примусу повинні бути застосовані лише відповідно до їх призначення за наявності встановлених законом підстав і з додержанням відповідної правової процедури.

У провадженнях заходи процесуального примусу чітко не визначені, крім визначення (закріплення) прав уповноваженого суб'єкта. Проте встановлення заходів адміністративного примусу щодо присутності особи при розгляді справи, її відповідальності за ненадання об'єктивних даних, пояснення свідків і таке інше було б корисним для об'єктивного розгляду і вирішення адміністративної справи.

У провадженнях з адміністративного судочинства встановлено чотири види заходів процесуального примусу:

- 1) попередження;
- 2) видалення із залу судового засідання;
- 3) тимчасове вилучення доказів для дослідження судом;
- 4) привід [1].

Важливо зазначити, що до однієї особи може бути застосований лише один вид процесуального примусу.

Водночас застосування заходів процесуального примусу є не обов'язком уповноваженої на це особи, а правом. Її рішення залежить від багатьох чинників, які мають як об'єктивний, так і суб'єктивний характер. Однак у всіх випадках в основі рішення про застосування заходу адміністративного примусу повинна бути сукупність конкретних реальних фактичних даних, що свідчать про необхідність застосування того чи іншого заходу. Питання про наявність достатніх підстав кожного разу вирішуються особою, уповноваженою розглядати адміністративні справи.

Застосування заходів процесуального примусу забезпечується шляхом вчинення особами, уповноваженими розглядати адміністративні справи, відповідних процесуальних дій, наприклад: постановлення ухвали про привід особи до суду; постановлення ухвали про тимчасове вилучення доказів для дослідження судом; складання протоколу про адміністративне затримання; складання протоколу про прояв неповаги до суду тощо. Саме через дії реалізуються повноваження органів, що розглядають адміністративні справи, про застосування процесуального примусу.

Процесуальний примус тісно пов'язаний з адміністративними провадженнями. Кожному виду адміністративних проваджень властиві відповідні заходи процесуального примусу [2].

Тому кожному виду проваджень притаманні спеціальні заходи процесуального примусу. В деяких випадках ці заходи за призначенням і змістом співпадають, наприклад: тимчасове вилучення доказів; привід. В інших випадках – суттєво різняться: доставлення правопорушника; адміністративне затримання; вилучення речей та документів тощо. Отже, з нашої токи зору, найдоцільніше розглянути види заходів процесуального примусу відповідно до видів адміністративних проваджень.

Попередження і видалення із судового засідання застосовується до учасників адміністративного процес та інших осіб, присутніх у судовому засіданні, за порушення порядку під час судового засідання або невиконання ними розпоряджень головуючого застосовується попередження, а в разі повторного вчинення таких дій – видалення із залу судового засідання.

У разі неподання без поважних причин письмових чи речових доказів, що витребувані судом, та неповідомлення причин їх неподання суд має постановити ухвалу про тимчасове вилучення цих доказів для дослідження судом.

Привід – це примусове доставлення особи до суду керівником органу внутрішніх справ за ухвалою суду. Підставами застосування приводу є:

- 1) обов'язковість особистої участі у справі особи, визнаної судом;
- 2) неявка належно викликаної особи до суду. Належно викликаного особою вважається особа, якій вручено повістку відповідно до ст. 35 КАС України;

3) неприбуття в судове засідання свідків без поважних причин або неповідомлення причин неприбуття.

Особа, до якої застосовано привід, відшкодовує у дохід держави витрати на його здійснення [2].

Привід не застосовується до малолітніх та неповнолітніх осіб, вагітних жінок, інвалідів першої і другої груп, жінок, які мають дітей віком до шести років або дітей-інвалідів, а також осіб, які не можуть бути допитані як свідки

Отже, заходи процесуального примусу в адміністративному процесі – це способи примусового впливу на учасників процесу з метою забезпечення повного, об'єктивного та неупередженого вирішення адміністративних справ, а також підтримання певного порядку під час їх розгляду.

Список використаних джерел:

1. Кодекс адміністративного судочинства України, Кодекс, Закон від 06.07.2005 № 2747-IV// ВВР України (ВВР).

2. Демський Е. Ф. Адміністративне процесуальне право України : навч. посіб. / Е. Ф. Демський. – К. : Юрінком Інтер, 2008, 496 с.

Дон О.Я.

студент,

Університет митної справи та фінансів

ІНСТИТУТ УПОВНОВАЖЕНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ОПЕРАТОРА: ДОСВІД ГРУЗІЇ

Актуальність дослідження інституту уповноваженого економічного оператора (далі – УЕО) обумовлена сучасними викликами щодо забезпечення митними органами безпеки доставки товарів та одночасною тенденцією до зменшення часу митного оформлення. Саме діяльність УЕО покликана забезпечити поєднання цих двох критеріїв: оперативність митного оформлення товарів та контроль їхньої безпеки.

Запровадження поняття «уповноважені особи», яке було формалізовано в концепції Всесвітньої митної організації (далі – ВМО) як УЕО стало наслідком усвідомлення міжнародним співтовариством того, що забезпечення високого рівня безпеки міжнародного ланцюга поставок товарів можливе лише за умови дотримання всіма учасниками міжнародної торгової угоди прийнятих стандартів безпечного поводження з вантажами.

Основи функціонування інституту УЕО були визначені Міжнародною конвенцією про спрощення і гармонізацію митних процедур (далі – Кіотська конвенція).

У розділі 3 «Митне оформлення та інші митні формальності» Загального додатка Кіотської конвенції визначено необхідність запровадження спеціальних процедур для уповноважених осіб. Зокрема, Стандартним правилом з перехідним терміном (3.32) для уповноважених осіб, які відповідають встановленим митною службою критеріям, включаючи